

ÅRSMELDING 2024

Rådet for byarkitektur - Oslo kommune

Rådet for byarkitektur er et rådgivende organ for Byrådet og etatsdirektøren i Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune. Rådet avgir uttalelser i saker av overordnet/prinsipiell karakter. Sakene forelegges av byrådet og etatsdirektøren. Rådet kan også på eget initiativ ta opp viktige enkeltsaker og temaer av overordnet /prinsipiell karakter i forhold til byens utvikling, form og utseende. Rådets uttalelser følger sakene i forhold til politisk behandling. Rådet består av seks oppnevnte medlemmer: OAF og PBE, Håndverkerforeningen og NLA – alle med hver sin vara.

Les mer om rådet her: <https://www.oslo.kommune.no/byutvikling/radet-for-byarkitektur/#gref>

Det gamle rådet hadde sitt siste møte 6.februar 2024.

Det nye rådet inntrådte 19.3. 2024, der NLA er representert ved Ellen Husaas og Knut Bjørgum som varamedlem i kommunestyrets valgperiode for 2024 – 2028. Det nye rådet har hatt 6 møter totalt i 2024 og behandlet 11 saker, og fått en del orienteringssaker fra PBE.

I tillegg har det vært møter og befaringer i forbindelse med juryarbeidet til Oslo bys Arkitekturpris.

OSLO BYS ARKITEKTURPRIS

Oslo bys arkitekturpris skal hedre fremragende arkitektur i Oslo. Arkitekturprisen skal løfte frem ny, kreativ og fremtidsrettet arkitektur som er med på å gi Oslo stedstilpasset særpreg. Bygg eller landskapsarkitektur som er nyskapende og fremragende, og som har høy kvalitet på konsept og gjennomføring kan vinne prisen. Prisen omfatter ferdigstilte bygg siste år og ferdigstilte uteanlegg/landskapsprosjekter de siste 5 år. Prisen ble i 2024 utdelt for 22. gang. Vinneren var Ambassaden. De to andre prosjektene som fikk hedrende omtaler og diplom var Carls og Nye Langøyene.

VIKTIGSTE SAKER

Det som karakteriserer sakene fra 2024 er større transformasjons- og byutviklingsprosjekter, hvor rådet er blitt bedt om å vurdere utnyttelse, fotavtrykk, byggehøyder, utforming, byrommenes størrelse og kvalitet, - og hvordan foreslått bebyggelse oppleves i sammenheng med omgivelsene. Av sakene i Rådet som særlig anbefaler forbedringer når det gjelder landskapsarkitektoniske forhold, kan nevnes:

- **Schweigaardsgate 41-53 og Oslo gate 1**
 - o *Rådet mener både bekkeåpning og lommepark er viktige bidrag til gode byrom, og bør sammen med bevissthet rundt bevaringsverdig bebyggelse, utforskes videre i et bearbeidet prosjekt. Foreslåtte kontorbygg har en del kvaliteter, men må tilpasses eksisterende bebyggelse og krav om bekkeåpning, ved at utnyttelsen reduseres.*
- **St. Olavsgate 21**
 - o *oppgradering hageanlegg positivt. Passasjen gjennom kvartalet bør tydeliggjøres i plangrepet, som forbindelse til Slottsparken.*
- **Lilleakerbyen**
 - o *Det ser ut til å være for få andre gode, grønne utearealer for lek og aktivitet i området utover bakgårdene i boligkvar탈ene. Det bør utarbeides en egen grønnstrukturplan for området med et offentlig parkhierarki der aktuell bruk spesifiseres.*
- **Byrådets forslag til Kommuneplanens Samfunnsdel:**
 - o *Kommunens fem hovedmål og strategipunktene under byutviklingsstrategien nevner ikke arkitektur ved navn. Rådet ser at det å arbeide med arkitektur vil være en vesentlig del av innsatsen under flere av punktene. Arkitektur som en demokratisk prosess.*
 - o *Urban grønnstruktur bør innlemmes i byens utviklingsplaner i større grad enn i dag, for å møte fremtidens behov ift. naturtap, naturbaserte løsninger, folkehelse mm. Behov for oppdaterte landskapsanalyser ift. utvikling av grønnstruktur og bebyggelsesplaner*
- **Høyhus på Bryn**
 - o *Som en konsekvens av høyere utnyttelse med høyhus på området, bør det vurderes å øke byrommenes størrelse ved å fjerne eller redusere bygninger internt inne i kvartalet. Slik kan det oppnås bedre bo- og by-kvaliteter med romsligere grønne møteplasser og bedre solforhold.*
- **Østensjøveien 40.44 Bryn.**
 - o *Rådet er enige med PBE om at høyder og utnyttelse må reduseres betraktelig.*
 - o *Torgene er for små, med en uklar form som blir lite egnet for opphold, arrangementer og aktiviteter.*
 - o *Forbindelsen i øst-vest-retning er ikke tilstrekkelig tilgjengelig og synlig, og har uklare grenser mellom offentlige og private areal.*
 - o *Torgbygningen inne i kvartalet bør fjernes eller bli vesentlig lavere for at gårdsrommet skal oppnå bedre solforhold og oppholdskvaliteter for barn og nabolag. Gårdsrommet må struktureres bedre og gis en tydeligere programmering*
- **Lørenvangen 22 - Peter Møllers vei 13, Reguleringssak / fortetting tranfabrikken og parkareal.**
 - o *Rådet er kritisk til fortetning rundt tranfabrikken og ser helst en åpen grønn akse ned mot Lørenvangen 22.*
 - o *Rådet ønsker en stor, offentlig tilgjengelig park i nordøst, som skal ha god tilknytning til de omkringliggende gatene, - og som på sikt kobles til annen grønnstruktur i området.*

Annet:

I møtet 19.03.2024 besluttet Rådet at de ønsker å videreføre kvalitetskriteriene for arkitektonisk kvalitet utformet av tidligere råd, men også se nærmere på å utvikle disse.

Knut Bjørgum og Ellen Husaas

04.03.2025

Vedlegg: Saker behandlet i Rådet for byarkitektur 2024. Se link til saksinnsyn.

<https://www.oslo.kommune.no/byutvikling/radet-for-byarkitektur/#gref>